

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudkyně Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **K. S.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2024, č. j. OAM-695/ZA-ZA11-D07-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2024, č. j. 57 Az 9/2024 - 17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 25. 6. 2024 vydal žalovaný shora označené rozhodnutí, kterým prohlásil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany za nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a konstatoval, že státem příslušným k posouzení žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“), Litevská republika. Žalobce totiž požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice poté, co v roce 2023 přicestoval z Uzbekistánu do Litvy, kde šest měsíců pracoval a bylo mu zde uděleno pobytové oprávnění do roku 2025. Žalovaný před vydáním rozhodnutí oslovil příslušné litevské orgány s tím, že podle čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III je příslušným státem k žádosti o mezinárodní ochranu právě Litevská republika, neboť vydala žalobci pobytové oprávnění. Litevské orgány následně potvrdily, že uznávají svou

příslušnost k posouzení žádosti. K tomu žalovaný doplnil, že azylové řízení v Litevské republice netrpí systémovými nedostatky, žalobce je plnoletý, samostatný a nepotýká se se zdravotními potížemi. V České republice také nemá žádné užší rodinné vazby (má zde pouze bratrance, s nímž ale není v kontaktu). Žalobce nesdělil ani žádné důvody, pro které by nemohl odcestovat do Litvy za účelem posouzení žádosti.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou podanou Krajskému soudu v Praze. Žalobce namítl, že „(p)rovedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalobce vyjádřil obavy z pronásledování jak na území domovského státu, přičemž stran Litvy uvedl, že tam nemá vytvořené žádné funkční zázemí, a to na rozdíl od České republiky (...)“. Žalovaný neuvedl nic k podstatě věci, tj. zda jsou žalobcovy obavy z vycestování do domovského státu oprávněné (potažmo obavy z vycestování do Litvy). Z odůvodnění rozhodnutí dále není zřejmé, z jakých důvodů žalobce odmítá usilovat o mezinárodní ochranu v jiném členském státě a jestli zde necítí obdobné nebezpečí jako v domovském státě. Postup správního orgánu tak byl nezákonný a rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalobce rovněž akcentoval, že v ČR má narozdíl od Litvy funkční zázemí, má zde kamarády, bratrance i ubytování.

[3] Krajský soud v Praze žalobu zamítl. Odkázal na čl. 12 odst. 1 a 4 nařízení Dublin III, podle něhož je vzhledem k dříve vydanému povolení k pobytu státem příslušným k žádosti o mezinárodní ochranu Litevská republika. Tento závěr žalobce podle soudu vůbec nezpochybňoval. Poukaz na zázemí v České republice není pro určení příslušnosti státu ve věcech mezinárodní ochrany rozhodný. Oprávnění státu posoudit žádost ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III je věcí správního uvážení a je vyhrazeno pouze pro případy hodné zvláštního zřetele. Žalovaný však srozumitelně vysvětlil, že nynější věc není takovým případem. Žalobce ve správním řízení nevyjádřil obavy z toho, že by snad mohl být pronásledován i na území Litvy, jak bylo podsouváno v žalobě. Naopak uváděl, že v Litvě žádné problémy neměl. Ohledně absence vyjádření žalovaného k podstatě důvodů žádosti o mezinárodní ochranu pak krajský soud uvedl, že jde o logický následek závěru o nepřipustnosti žádosti k věcnému posouzení, který je souladný s § 10a odst. 2 zákona o azylu. Podstatou žádosti o mezinárodní ochranu se budou zabývat až příslušné litevské orgány.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní uvedl, že byl poškozen postupem krajského soudu, neboť soud pouze nekriticky přejal názor žalovaného. Žalovaný nezjistil skutečný stav věci stran obav stěžovatele ohledně vycestování nejen do domovského státu, ale i do Litvy. Stěžovatel zopakoval, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného není zřejmé, proč stěžovatel odmítá usilovat o přiznání ochrany v jiném členském státě a zda mu v tomto státě nehrozí obdobné nebezpečí jako v domovském státě. V tomto směru setrvává na názoru, že postup žalovaného byl nezákonný, jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné a ústředním nedostatkem rozhodnutí zůstává skutečnost, že rozhodnutí neuvádí nic k důvodům žádosti a stěžovatelovým obavám z možného pronásledování na území Litvy, kde navíc stěžovatel (na rozdíl od ČR) nemá žádné funkční zázemí.

[5] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že se při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti. Není žádný důvod, proč by řízení o žádosti

pokračování

stěžovatele nemohlo být dokončeno v Litevské republice. Ta má funkční a propracovaný azylový systém a azylové řízení v tomto státě nevykazuje systémové nedostatky. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, na kterém nemá co měnit, neboť plně respektuje platnou právní úpravu. Proto navrhl, aby soud kasační stížnost zamítl.

III. Procesní předpoklady řízení o kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud se s ohledem na podobu a obsah uplatněné kasační argumentace musel předně zabývat přípustností kasační stížnosti. Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není přípustná.

[7] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že kasační stížnost lze podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřipustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel musí reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v řízení před krajským soudem, aniž by alespoň v minimální míře reagoval na argumentaci krajského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009 - 77, č. 2103/2010 Sb. NSS, ze dne 15. 9. 2009, č. j. 6 Ads 113/2009 - 43, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015 - 36, viz též nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2024, sp. zn. IV. ÚS 623/23, usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 11. 2022, sp. zn. II. ÚS 1852/22, nebo ze dne 13. 9. 2023, sp. zn. II. ÚS 2349/23). Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby tedy byla přípustná, musí stěžovatel reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho závěry (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS, nebo ze dne 15. 8. 2024, č. j. 5 Azs 196/2024 - 28, body 10 a 11).

[8] V této souvislosti Nejvyšší správní soud také zdůraznil, že „[v] kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. [...] smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehlavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější“ (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS, body 7 a 8). Obdobně jsou nepřipustné kasační důvody, které směřují pouze proti postupu ve správním řízení či výlučně proti rozhodnutí žalovaného (rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2023, č. j. 9 Afs 70/2023 - 73, bod 38, či usnesení NSS ze dne 15. 8. 2024, č. j. 5 Azs 196/2024 - 28, bod 12).

[9] Jelikož dle konstantní judikatury přípustná a projednatelná kasační stížnost obecně nemůže spočívat v pouhém zopakování žalobních námitek, argumentace stěžovatele podmínky přípustnosti nesplňuje. Stěžovatel, ač byl o povaze kasačních námitek poučen v usnesení NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 1 Azs 194/2024 - 7, v zásadě (s doplněním, že jej krajský soud poškodil nekritickým převzetím názoru žalovaného) jen zopakoval své žalobní

body, aniž by věcně reagoval na argumentaci předestřenu krajským soudem (polemizoval s právním posouzením provedeným tímto soudem). Zdůvodnění kasační stížnosti v nynější podobě nemůže představovat ani „přípustné zopakování“ žalobní argumentace, které by mohlo proti závěrům napadeného rozsudku obstát. Napadený rozsudek na jednotlivé okruhy žalobní argumentace adekvátně reagoval a srozumitelně je vypořádal (viz body 10 až 18 napadeného rozsudku), přičemž uplatněné žalobní body nejsou schopné proti vypořádání ze strany soudu obstát (usnesení NSS ze dne 18. 4. 2024, č. j. 5 Azs 50/2024 - 25, či ze dne 22. 12. 2023, č. j. 8 Azs 222/2023 - 28).

[10] Lze proto uzavřít, že v rozsahu faktického zopakování žalobních bodů (tzn. argumentace týkající se funkčního zázemí stěžovatele na území ČR v porovnání s Litvou; argumentace nedostatečným odůvodněním rozhodnutí žalovaného ve vztahu k obavám stěžovatele z návratu do domovského státu, potažmo do Litvy) je kasační argumentace stěžovatele ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[11] Vedle výše uvedeného je nezbytné připomenout požadavek, podle něhož má-li určitá argumentace vůbec představovat kasační námitku, musí být dostatečně konkrétní (rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2023, č. j. 8 As 163/2021 - 59, či usnesení NSS ze dne 25. 8. 2023, č. j. 8 As 5/2022 - 44). Z toho důvodu nelze za projednatelnou kasační námitku považovat ani obecnou úvodní formulaci stěžovatele o tom, že byl poškozen postupem krajského soudu, neboť tento soud pouze nekriticky přejal názor žalovaného (srov. usnesení NSS ze dne 12. 9. 2024, č. j. 6 Azs 96/2024 - 28, bod 10). Stěžovatel blíže nerozebírá, jaké konkrétní pochybení soudu mělo být tímto postupem založeno a proč.

[12] Konečně, pokud jde o námitku, že žalovaný nezjistil skutečný stav věci stran obav stěžovatele ohledně vycestování nejen do domovského státu, ale i do Litvy, lze konstatovat, že stěžovatel tuto námitku v žalobě nevznesl. V žalobě totiž namítal, že se správní orgán obavami stěžovatele v odůvodnění rozhodnutí vůbec nezabýval, a proto má být rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Tuto námitku tak stěžovatel poprvé uplatnil až v řízení o kasační stížnosti, a nevznesl ji v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Je proto rovněž nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[13] Lze shrnout, že stěžovatel nevznesl žádnou konkrétní námitku, která by směřovala vůči argumentaci uvedené v napadeném rozsudku krajského soudu, a tudíž neuplatnil žádnou přípustnou kasační námitku. Stěžovatel tak brojil proti napadenému rozsudku krajského soudu pouze zdánlivě, neboť v kasační stížnosti vůbec nezohlednil rozhodovací důvody, pro které krajský soud žalobu zamítl, a nevedl s nimi kvalifikovanou polemiku.

[14] Uvedený výklad důvodu nepřípustnosti kasační stížnosti není jen součástí ustálené judikatury kasačního soudu, nýbrž jej stvrdil také Ústavní soud, který v něm neshledal porušení základního práva na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (z nedávné doby srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2024, sp. zn. IV. ÚS 623/23, bod 17, a v něm odkazovaná usnesení).

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[15] Poněvadž kasační stížnost neobsahuje žádnou přípustnou kasační námitku, již by se mohl Nejvyšší správní soud zabývat, odmítl soud kasační stížnost jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s.

[16] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu